ПРОЄКТНА ТЕХНОЛОГІЯ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ТА ТВОРЧОСТІ СТУДЕНТІВ (В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 2022 РОКУ)

Антоніна Шевчук,
к. пед. н., доцент кафедри дошкільної та початкової освіти;

Вікторія Лаговська, Олена Іваненко,
студентки педагогічного факультету, спеціальності 012 Дошкільна освіта,

Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Актуальність проблеми

- Актуальність проблеми виявлення засобів розвитку ідентичності особистості в Україні, насамперед, національної, соціально-громадянської, культурної, загострена реаліями воєнного стану в Україні 2022 року та пов’язаними з цим численними викликами у соціокультурній царині.
- Визнаною є теза про те, що особистість не народжується громадянином, її потрібно цьому вчити. Наразі не лише державні стандарти початкової освіти з-поміж ключових компетентностей формулюють соціальну та громадянську. У державному стандарті дошкільної освіти 2021 року вперше розроблений освітній напрям «Дитина в соціумі» та відповідно цілком своєчасно визначена соціально-громадянська компетентність дитини дошкільного віку

маємо констатувати

- До цього часу авторські колективи стандартів освіти і навчальних програм здебільшого уникали формулювання української національної та культурної ідентичності, остерігаючись звинувачень у націоналізмі. І даремно.
- Ми вже давно би мали відстоювати свою українську ідентичність, допомагати педагогам визначатися із засобами її формування і розвитку в дітях, відповідно нині замість дещо розмитої національної ідентифікації мали б іншу картину та країну.
- Вважаємо, у цей критичний для української нації період маємо наздоганяти і навіть випереджати час, а отже діяти продуктивно.

Гіпотеза експерименту

- Застосування проєктної технології за темою дисципліни може стати засобом розвитку **національної ідентичності та творчості студентів,** особливо за умови воєнного стану 2022 року, якщо викладач зорієнтує навчання майбутніх фахівців як керівник проєкту і особа, чутлива до виявлення національно спрямованих і особистісно-творчих проявів.
- Це і делікатне сприяння прояву національно орієнтованих якостей особистості (або відсутності таких), і творчої здатності до виготовлення індивідуальної частки в проєкті.
- Тобто викладач запропонує проєктну діяльність у площині національно спрямованої теми, проєкт матиме спільну мету, що стане досяжною завдяки індивідуального творчого внеску кожного студента, завдання проєкту та його організація дадуть можливість індивідуального виявлення і результативної досяжності на основі особистісно-орієнтованого підходу.

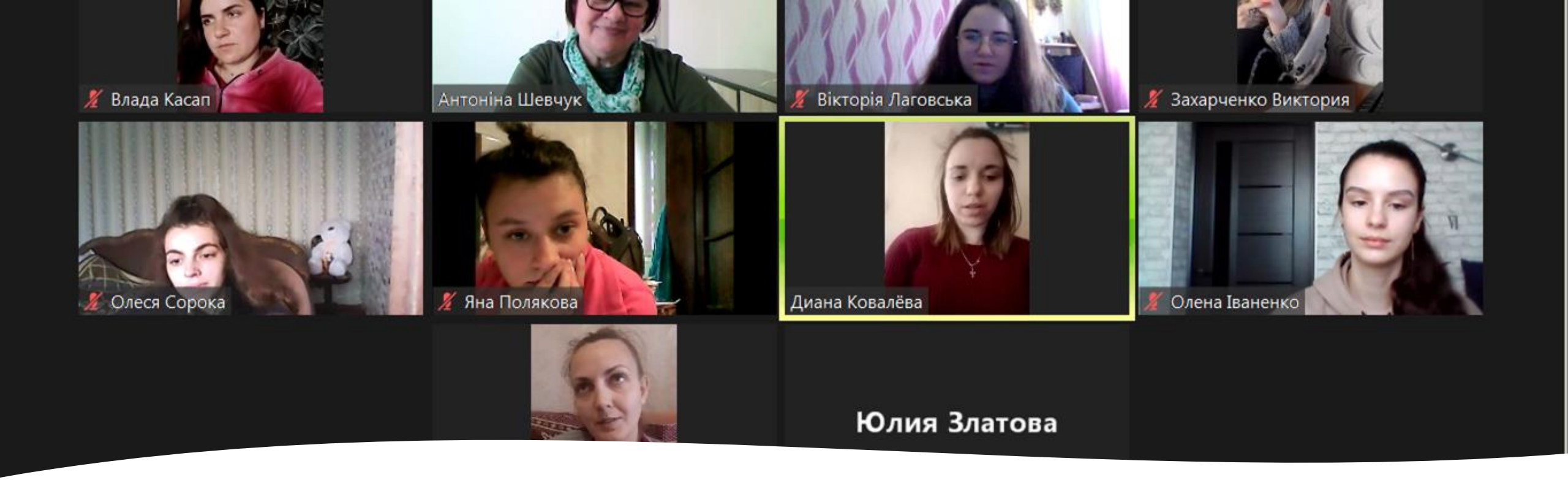

Власне проблема у трьох її вимірах зумовила завдання наукового експерименту

- необхідність бачення викладачем національно-творчого потенціалу тематики дисципліни як засобу розвитку студентів,
- висвітлення проєктної технології навчання у вигляді спільно й індивідуально обумовленої форми організації майбутніх фахівців у стресовий період,
- і, нарешті, особистісно спрямовані прийоми презентації навчальних і творчих досягнень студентів.

Ключове поняття «ідентичність» та варіанти значень терміну.

Особливості української ляльки-мотанки як засобу впливу на національно-культурну ідентичність

- Тлумачення ключового поняття:

  слово «ідентифікація» (від лат. *identicus* – тотожний і *facio* – роблю) визначається як процес неусвідомлюваного ототожнення себе з іншим суб’єктом, групою, взірцем, ідеалом, соціальним інститутом. Так, культурна ідентифікація – ототожнення себе з групою або культурним явищем, зокрема з українським мистецтвом, традиціями.
- Ідентифікацію розглядають як процес формування ідентичності.
- Ідентичність тлумачиться як невіддільна характеристика людини, що виявляється, з одного боку, у визнанні своєї унікальності, а з іншого – у відчутті належності до певної спільноти.

Ідентичність як термін має кілька значень (громадянська, національна, культурна)

Так само, як соціально-громадянська, національна ідентичність не є вродженою, втім є соціально обумовленою.

Її пробудження відбувається у дитячому віці під впливом сім'ї, родини, друзів, знайомих, ровесників і продовжує формуватися під час всього періоду соціалізації, а отже – і в студентські роки.

- Національна ідентичність — це персональна ідентичність або відчуття належності до певної держави чи нації.
- Це сенс «нації як цілісного цілого, представленої самобутніми традиціями, культурою та мовою».

ЧОМУ МЕТОД ПРОЄКТІВ

для організації творчої діяльності студентів, для розвитку національної ідентичності?

Скажи мені – і я забуду.

Покажи мені – і я запам'ятаю.

Залучи мене – і я навчуся.

(Китайське прислів'я)

Проєктна творча діяльність студентів Подунав’я

СТВОРЮЄМО УКРАЇНСЬКУ ЛЯЛЬКУ-МОТАНКУ ЯК ВЛАСНИЙ ОБЕРІГ

Від мистецтва творчого виготовлення ляльки-мотанки студентами – до організації партнерської діяльності вихователя у створенні ляльки-мотанки з дітьми та їхніми батьками

Квітень 2022 року

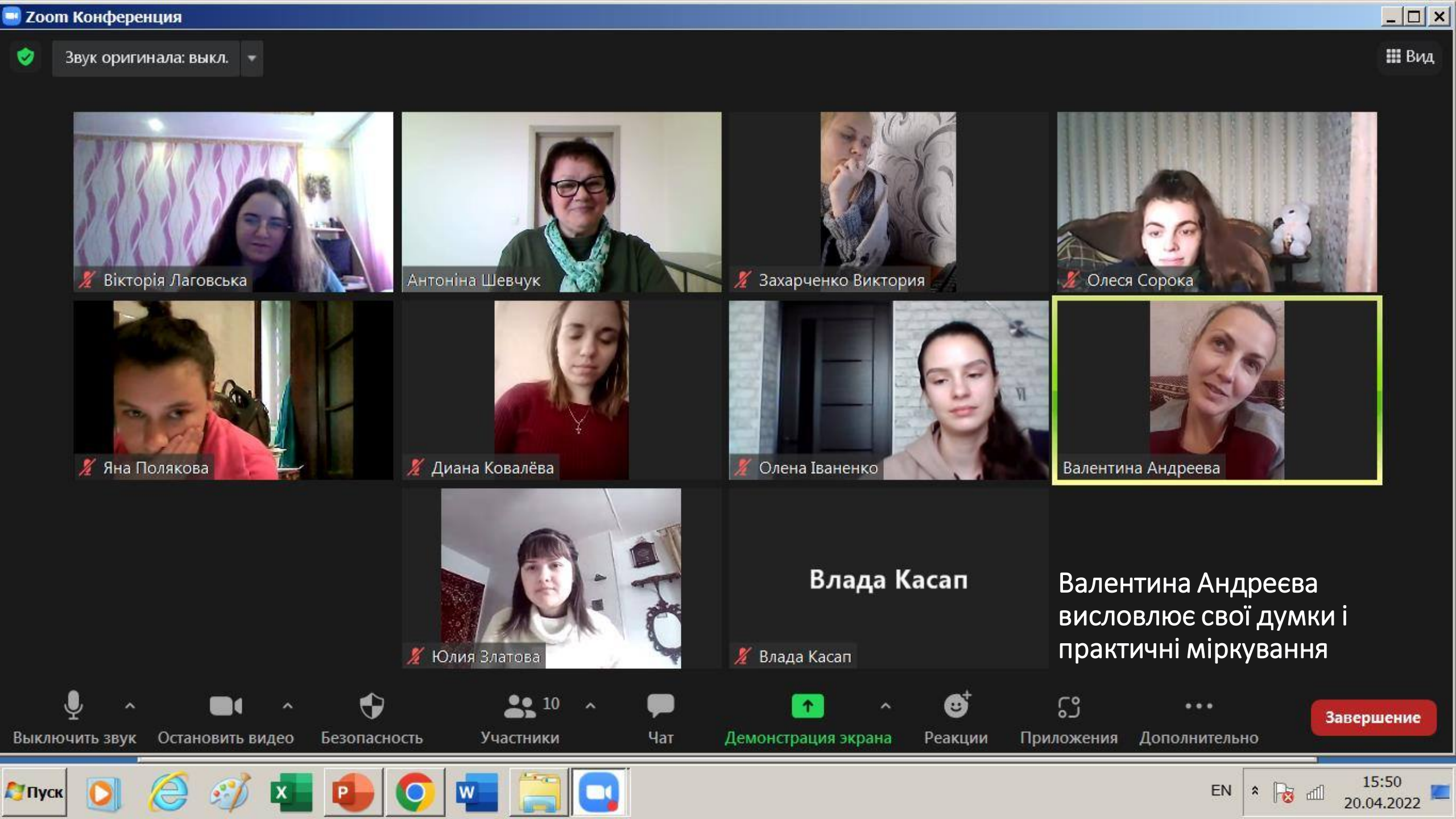

Валентина Андреєва висловлює свої думки і практичні міркування

Історія виникнення та розвитку методу проектів

«Уявіть собі дівчину, яка пошила собі сукню. Якщо вона вклала душу в свою роботу, працювала охоче, з любов'ю, самостійно зробила викрійку та придумала фасон сукні, самостійно його пошила, то це і є зразок типового проєкту в самому педагогічному сенсі цього слова».

В. Кілпатрик

Джон Дьюї
(1859-1952), американський філософ і педагог. Гуманістичний напрям у філософії освіти, навчання на активній основі

Вільям Херд Кілпатрик
(1871-1965), учень Дьюї.
«Метод проєктів», 1918 р.
Навчання на основі проєктів («цільові акти»), зіткнення з невідомими проблемами майбутнього

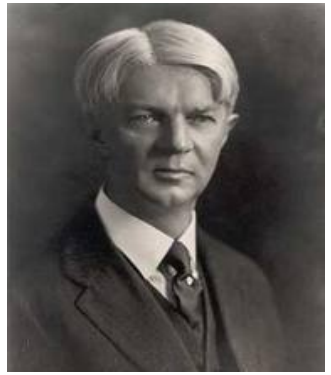

За емоційним визначенням В. Кілпатрика, метод проєктів є *«від душі виконуваним задумом»*, що не може не привертати до нього педагогів дошкілля.

Що таке проєкт?

- Проєкт (від лат. Projectus, «кинутий вперед»):
  - реалістичний задум, план про бажане майбутнє,
  - сукупність документів (розрахунків, креслень, макетів) для створення якогось продукту, містить в собі раціональне обґрунтування і конкретний спосіб здійснення,
  - метод навчання, заснований на постановці соціально-значущої мети та її практичному досягненні
- *«Метод проєктів – спосіб досягнення дидактичної мети через детальну розробку проблеми (технологію), яка повинна завершитися цілком реальним, відчутним практичним результатом, оформленим тим або іншим чином»*

Полат Є. С.

Основні ознаки навчального проєкту

Задум педагога-фасилітатора і студентів

Чому це важливо?	Актуальність проблеми, мотивація
Навіщо?	Мета проєкту
Для чого ми це робимо?	Постановка задач
Як ми можемо це зробити?	Вибір способів та методів, планування
Що отримаємо?	Очікуваний результат

Презентація творчої роботи

- Андреєва Валентина презентує технологію виготовлення нею ляльки-мотанки «БЕРЕГИНЯ»
- Деталізація процесу, послідовність етапів, конкретизація матеріалів, нюанси, творчі вигадки – все стає надбанням інших учасників проєкту

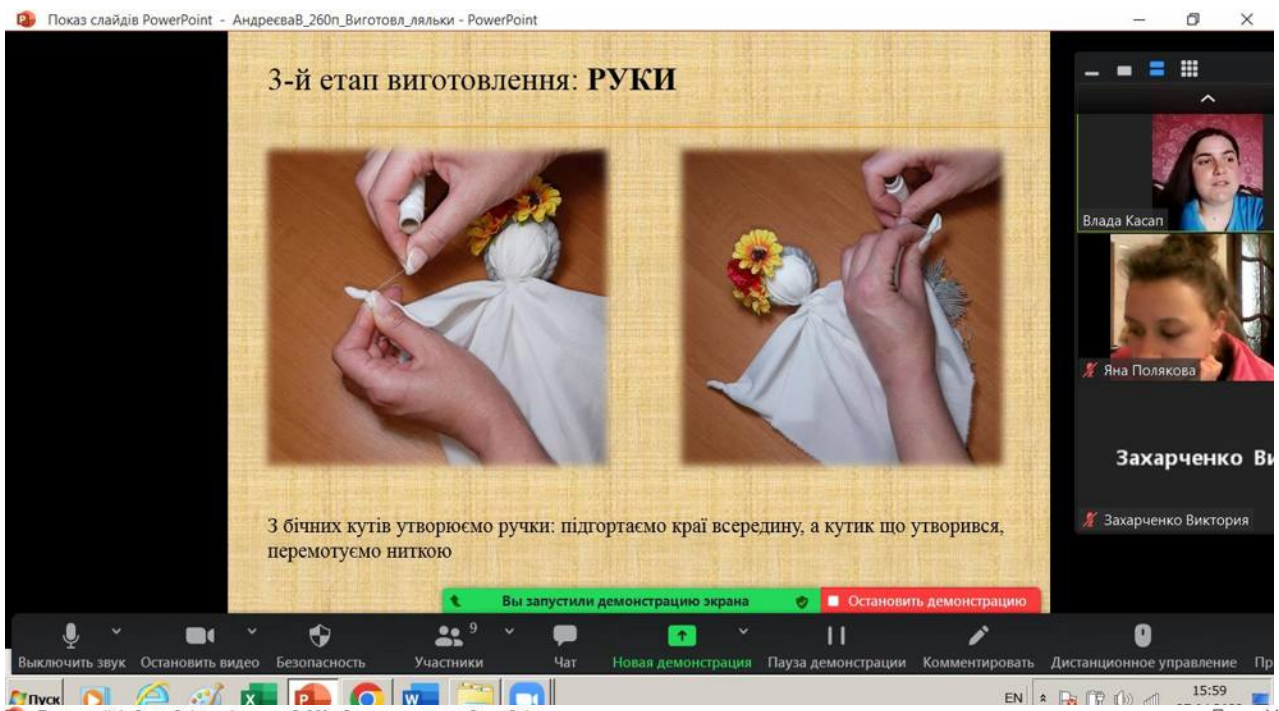

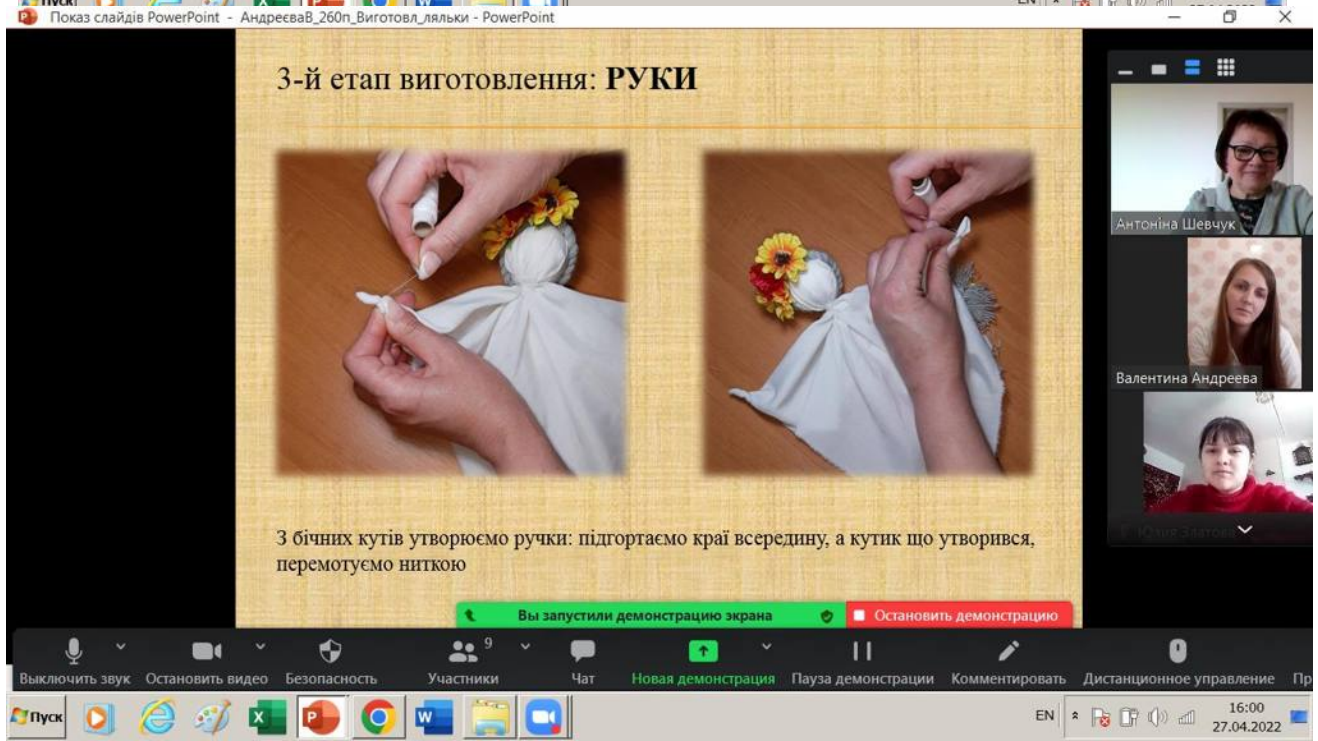

До останньої роботи
трималася інтрига.
А чого ще дізнаємося?
А чим ще здивують наші
студентки?

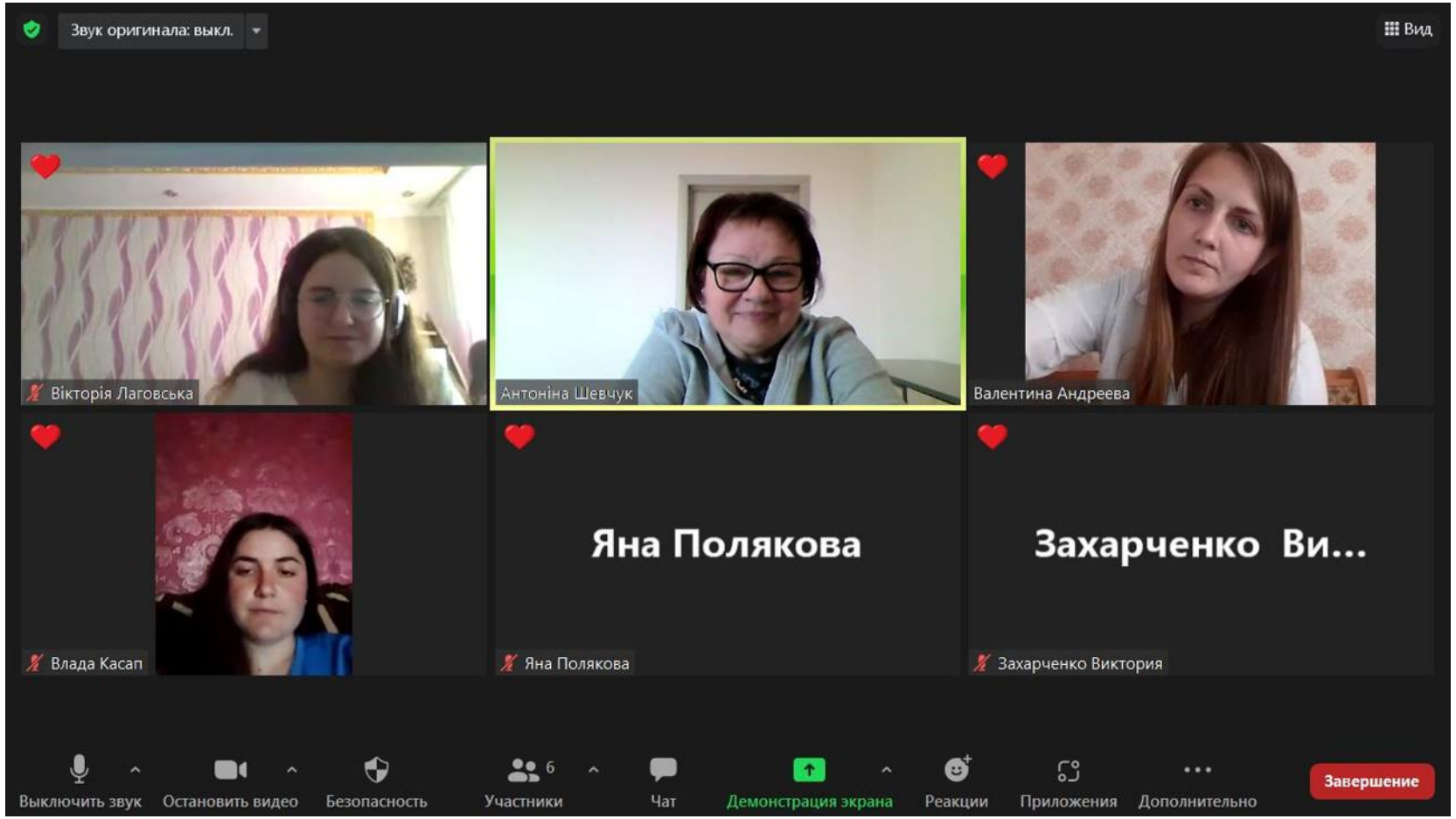

Обговорення творчих результатів проєкту

- **Важливі позиції створення української ляльки-мотанки:**
  - образ;
  - творчі родзинки;
  - добір матеріалів;
  - дотримання ідеї, традиції;
  - поетапність технології;
  - фотосесія;
  - презентація досягнень

Екзамен

З нами сьогодні навіть ті, кого давно не бачили через війну

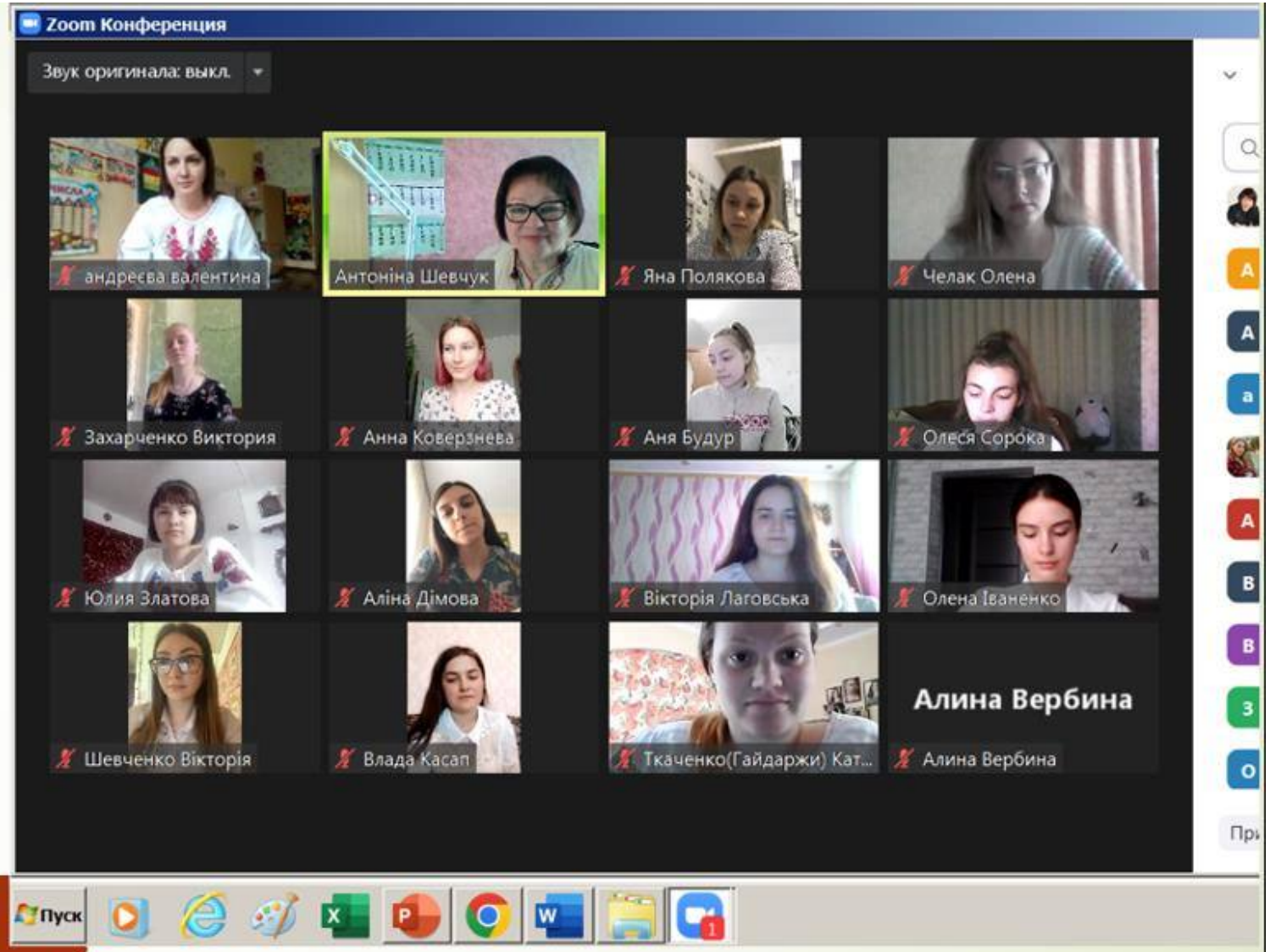

Сьогодні свято української вишиванки

19 травня 2022 року

На іспит ми одягнулися у вишиванки

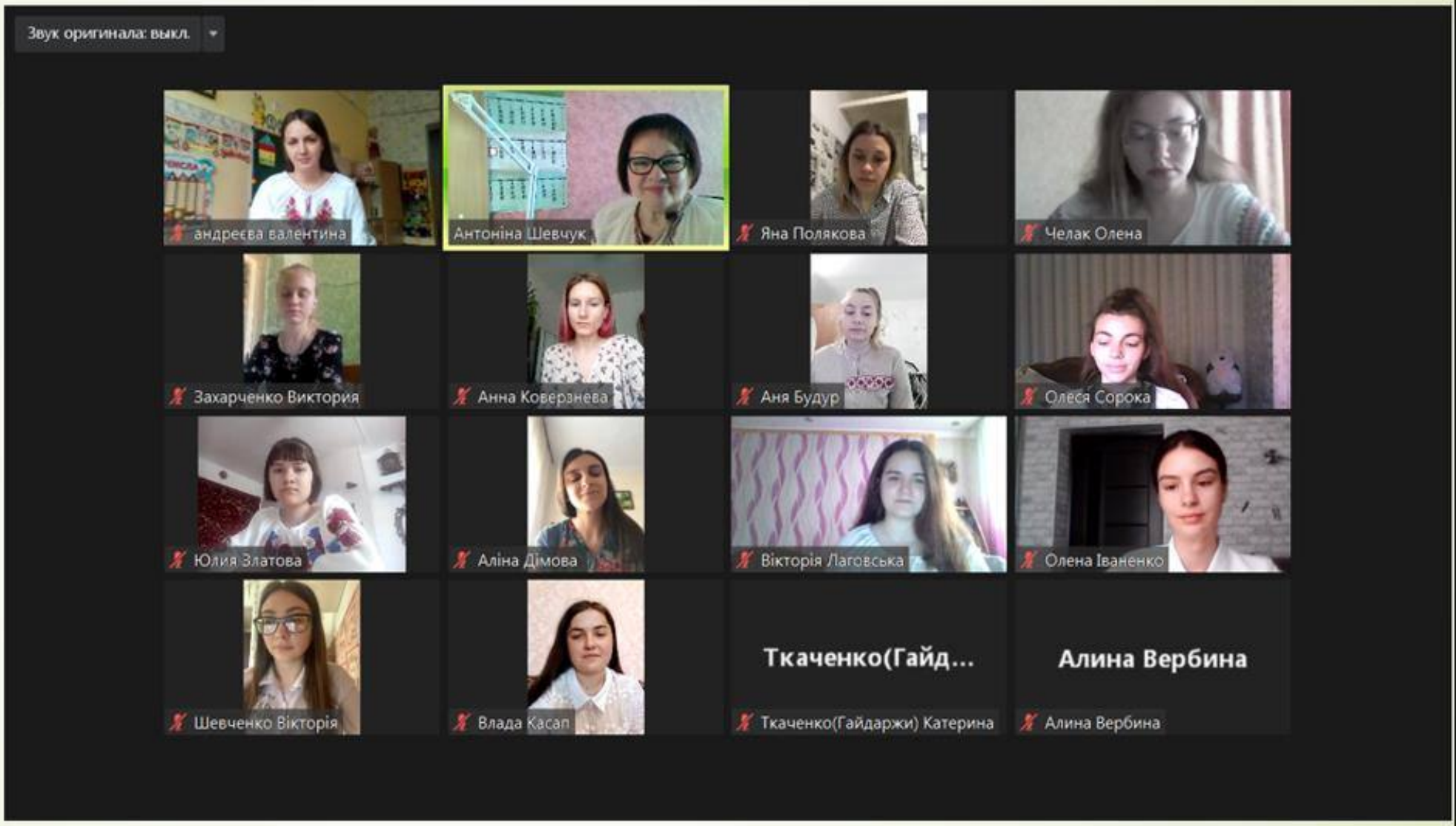

Викладач у роздумах…

- А я залишаюся після реалізації проєкту із купою думок – про проєктні роботи, про внесок кожного, про відповідність творчості критеріям проєктного задуму.
- Про українську національну ідентичність, яка зміцнилася завдяки створенню українського народного оберегу.
- І ще багато думок про здатності нашої молоді до креативу, до пізнання українських традицій та їх продовження в сучасному педагогічному і особистому житті.

- *Дякую за увагу*